



สารบัญ

๑

การปฏิรูปและธรรมาภิบาล
ด้านความมั่นคง
ในสถานการณ์ชายแดน
ภาคใต้

๒

มุมมอง

๔

กิจกรรม

๕

ยุติความรุนแรงต่อเด็ก
และสตรี

๖

ข้อสรุปการประชุม เรื่อง
การกู้คืนอุตสาหกรรม
ในพื้นที่พระนครศรีอยุธยา
และจังหวัดปทุมธานี

๗

วันสิทธิมนุษยชน
ของบุคคลที่มี
ความหลากหลายทางเพศ



การปฏิรูปและธรรมาภิบาล

ด้านความมั่นคงในสถานการณ์ชายแดนภาคใต้

ศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



ปัจจุบันแนวคิดปฏิรูปและ
แนวคิดธรรมาภิบาลในสังคม
ไทยกำลังได้รับความสนใจ บทความนี้
จึงจะวิเคราะห์สถานการณ์สิทธิมนุษยชน
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้กรอบ
แนวคิด “การปฏิรูปและธรรมาภิบาล
ด้านความมั่นคง” (Security Sector
Governance and Reform) เสนอโดย
Geneva Centre for the Democratic

Control of Armed Forces – DCAF
เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒

การพิจารณาองค์ประกอบของ
ผู้ที่มีบทบาทในการดูแลความมั่นคง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการปฏิรูป
และการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องมีการ
ปรับกระบวนทัศน์เรื่องความมั่นคง
จากกระบวนทัศน์ดั้งเดิมที่ให้ความหมาย

อ่านต่อหน้า ๓

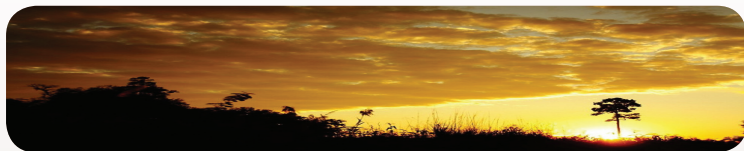
จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ฉบับนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้นำเสนอการปฏิรูปและธรรมาภิบาลด้านความมั่นคงในสถานการณ์ชายแดนภาคใต้ ผ่านการวิเคราะห์สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้กรอบแนวคิด **“การปฏิรูปและธรรมาภิบาลด้านความมั่นคง” (Security Sector Governance and Reform)** เสนอโดย Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces – DCAF เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งท่านสามารถติดตามอ่านรายละเอียดได้ในฉบับ

นอกจากนี้ ในฉบับยังได้นำเสนอประเด็นที่เป็นความสนใจของสังคมภายหลังสถานการณ์หาเหตุทกภัย ได้แก่ **ข้อสรุปเรื่องการกีดกันคนมุสลิมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและปทุมธานี** โดยสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้กรณีการกีดกันคนมุสลิมดังกล่าวนี้ **คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย**ได้ร้องเรียนต่อ กสม. ให้ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ ในการกีดกันคนมุสลิมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี

ในเอกสารยังมีบทความเรื่อง **“รวมพลังผู้หญิงยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพ” ปีที่ ๒** เนื่องในโอกาสวันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ซึ่ง กสม. ร่วมกับเครือข่ายผู้หญิงยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ มูลนิธิเพื่อนหญิง กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๒๕ องค์กร โดยในเวบ์ที่ดังกล่าวได้มีการประกาศเจตนารมณ์ **“บ้านทุกบ้านต้องเป็นบ้านที่ปลอดภัย ถนนทุกสายต้องปลอดภัยจากภัยทางเพศ ชุมชนทุกชุมชนต้องเป็นเขตปลอดภัย”** และยังมีข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรี รวมทั้ง มุมมองสิทธิฉบับนี้ ยังได้นำเสนอท่านผู้อ่านให้เข้าใจเกี่ยวกับ **การสร้างบรรทัดฐานของสังคมที่เคารพสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่หลากหลายทางเพศเกิดขึ้นได้โดยการท้าทายฐานความคิดเดิมที่มีจะแบ่งแยกความเป็นคน ด้วยเหตุแห่งเพศ** ซึ่งบรรทัดฐานนี้จะเกิดขึ้นจากสมาชิกในสังคมที่ต้องร่วมกันส่งเสริมให้เกิดขึ้นและในบทความเดียวกันนี้ ผู้อ่านจะได้ทราบความเป็นมาของวันสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย

ท้ายฉบับนี้ ท่านผู้อ่านสามารถติดตามเฉลยคำตอบของคำถามในฉบับก่อนหน้าด้วย

กน:กรรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๑
พฤศจิกายน ๒๕๕๔

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์

กรรมการ : นายแท้จริง ศิริพานิช

นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร

นายปริญญา ศิริสารการ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวลนัต

นางวิสา เบ็ญจมนโน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายชูชัย ศุภวงศ์

รองเลขาธิการ : นายวีรวิทย์ วีรวิทย์

นายประณู สุวรรณภักดี

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาถึงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว **“มุมมองสิทธิ”** เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

วิปัสณา

นอกจากเป็นวันรัฐธรรมนูญแล้ว วันที่ ๑๐ ธันวาคม ของทุกปียังเป็นวันอะไรที่สำคัญของโลก ?????

วันที่ ๑๐ ธันวาคม นอกจากเป็นวันรัฐธรรมนูญของไทยแล้ว สหประชาชาติ ได้กำหนดให้วันที่ ๑๐ ธันวาคมของทุกปีเป็นวันสิทธิมนุษยชนของโลกด้วย ซึ่งประชาชนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยทราบว่าวันที่ ๑๐ ธันวาคมเป็นวันสิทธิมนุษยชน ยกเว้นกลุ่มสิทธิมนุษยชนในไทย ซึ่งคงมีการจัดงานภายในของตนเองรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้เน้นเรื่องสิทธิและเสรีภาพ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองโดยไม่คำนึงถึงแหล่งกำเนิด เพศ ศาสนา และมีบทในหมวด ๓ ว่าด้วย สิทธิและเสรีภาพของประชาชนไทย แสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญของไทยฉบับปัจจุบันได้คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนยิ่งกว่าครั้งใด ๆ นอกจากจะมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดูแลอยู่แล้ว ยังมีองค์กรพัฒนาภาคเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนอีกหลายองค์กรทำงานควบคู่กันไป สอดคล้อง

กับการทำงานของคณะกรรมการว่าด้วย สิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ และองค์กรพัฒนาเอกชนสององค์กรหลัก คือ องค์กรนิรโทษกรรมสากลของอังกฤษและ Human Right Watch ของอเมริกา

สิทธิมนุษยชน (Human Right) นั้น หมายถึงสิทธิในความเป็นมนุษย์ทั่ว ๆ ไป อย่างถ้าเกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ก็ย่อมถือว่า มีสิทธิอันติดตัวมาพร้อมกับการที่ได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์อยู่แล้ว อันถือเป็นที่ยอมรับในสากลนานาชาติ เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ หรือปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) ก็ได้เขียนไว้ในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน ในกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ นั่นคือ **กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทย** ก็ยังได้บัญญัติถึง **หลักสิทธิมนุษยชน ว่าด้วยเรื่องสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย** ซึ่งบัญญัติถึง สิทธิพื้นฐานของพลเมืองไทย

ความเป็นมาของวันสิทธิมนุษยชน

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง ผู้นำประเทศต่าง ๆ ได้ตระหนักว่า การคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน

อย่ามีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดสันติภาพและความเจริญก้าวหน้าขึ้นในโลก ดังนั้น จึงได้ร่วมมือกันจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น เพื่อเป็นองค์การโลกที่จะคุ้มครองมนุษยชาติให้ได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน สมัชชาสหประชาชาติได้มีมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ และมีมติประกาศให้วันที่ ๑๐ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันสิทธิมนุษยชน (Human Rights Day)

หลังจากนั้นสมัชชาสหประชาชาติได้มีมติเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ให้ร่างตราสารสิทธิมนุษยชนขึ้น ๒ ฉบับ โดยให้ใช้ชื่อว่า กติกา (Covenant) ซึ่งมีเนื้อหาว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองฉบับหนึ่ง และอีกฉบับหนึ่งว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยผ่านการรับรองเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ และวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามลำดับ และต่อมาได้มีมติประกาศให้ปี ค.ศ. ๑๙๔๕ - ๒๐๐๔ เป็นทศวรรษแห่งสิทธิมนุษยชนศึกษาของสหประชาชาติ ขอขอบคุณข้อมูลบางส่วนจาก <http://www.lib.ru.ac.th/journal/dec/dec10-HumanRight.html>

กับ “ความมั่นคงของชาติ” อย่างแคบมาสู่กระบวนการทัศน์เรื่องความมั่นคงแนวใหม่ที่เรียกชื่อต่างๆ กัน เช่น ความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) หรือความมั่นคงแนวใหม่ที่แตกต่างกันแนวคิดเดิม (Non-traditional Security) ซึ่งเป็นการพิจารณาเรื่องความมั่นคงในหลากหลายมิติ ให้ความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ ศักดิ์ศรีของมนุษย์ ความมั่นคงทางอาหาร ที่อยู่อาศัย และการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายอย่างสันติ ฯลฯ

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในมิติกว้าง มีหลากหลายรูปแบบทั้งในรูปองค์กร สถาบัน กลุ่มคนกฎหมาย กลไกการบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการ ฯลฯ ซึ่ง **DCAF เสนอไว้ ๘ ประเภท** คือ

- (๑) กองกำลังด้านความมั่นคงที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เช่น ทหาร ตำรวจ ผู้ดูแลความมั่นคงตามกฎหมาย
- (๒) กลไกบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
- (๓) กลไกนิติบัญญัติ ผู้มีอำนาจหน้าที่ออกกฎหมาย ระเบียบ กฎหมายต่างๆ
- (๔) กลไกตุลาการ องค์กรด้านกระบวนการยุติธรรม เช่น อัยการ ศาล หน่วยสืบสวนต่างๆ
- (๕) กองกำลังนอกกฎหมาย เช่น กลุ่มก่อการร้าย องค์กรใต้ดิน
- (๖) ภาคประชาสังคม รวมทั้งสื่อมวลชน พรรคการเมือง
- (๗) องค์กรอิสระ ทำหน้าที่ตรวจสอบ
- (๘) กลไกอื่นๆ จากภายนอก กฎหมายระหว่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ

กรณีพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้วิเคราะห์ได้ตั้งตารางประกอบ

องค์ประกอบตาม DCAF	กรณีจังหวัดชายแดนภาคใต้
๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง)	๑. กองกำลังด้านความมั่นคงตามกฎหมาย
๒. กลไกบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	๒. ศอ.บต. กอ.รมน.และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
๓. กลไกนิติบัญญัติที่มีอำนาจหน้าที่ออกกฎหมาย	๓. สภาของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายประกาศคณะปฏิวัติ ๒๕๕๓ / พรก.ฉุกเฉิน ๒๕๕๘ พรบ.มั่นคง ๒๕๕๑ / พรบ.ศอ.บต.๒๕๕๔
๔. กลไกตุลาการ องค์กรด้านกระบวนการยุติธรรม	๔. พนักงานอัยการ ศาล ราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยสอบสวนคดีพิเศษ ทนายความ
๕. กองกำลังนอกกฎหมาย	๕. กลุ่มผู้ก่อการร้าย กลุ่มแยกดินแดนฯ กลุ่มอิทธิพล (องค์กรเถื่อน) ฯลฯ
๖. กลไกภาคประชาสังคม	๖. สื่อมวลชน พรรคการเมือง องค์กรพัฒนาชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด มัสยิด
๗. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ (องค์กรอิสระ) ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ	๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการปปช.
๘. กลไกจากภายนอก	๘. องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรกาชาดสากล กฎหมายระหว่างประเทศ อนุสัญญาต่างๆ



การกำหนดประเภทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงไว้ถึง ๘ ประเภท เป็นการเปิดมิติด้านความมั่นคงให้ครอบคลุมหลากหลายมิติ ทำให้มีผู้ที่สามารถเข้ามาเกี่ยวข้องกับการดูแลความมั่นคงจำนวนมากขึ้นและมีหลายประเภทขึ้น การดูแลเรื่องความมั่นคงจึงไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานด้านความมั่นคงในความหมายอย่างแคบแบบดั้งเดิมอีกต่อไป การเปิดกว้างให้กลไกทั้ง ๘ ประเภทได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และวิธีการทำงานจะเป็นช่องทางให้เกิดการปฏิรูปและธรรมาภิบาลในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ได้อย่างครอบคลุม กว้างขวาง ด้วยความคล่องตัวและมีความชัดเจนมากขึ้น



นายปริญญา ศิริสารการ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ ในการสัมมนาสิทธิมนุษยชนและนโยบายสาธารณะหัวข้อ “สิทธิมนุษยชนของคนไทย” ให้กับนักศึกษาปริญญาเอกมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔



นางวิสา เบ็ญจะมนิ และนายไพบูลย์ วรรณไพฑูรย์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกิจกรรม “รวมพลังผู้หญิงยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพ” ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นความร่วมมือระหว่างเครือข่ายผู้หญิงยุติความรุนแรงแสวนสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ กสม. มูลนิธิเพื่อนหญิง และ กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า รวมทั้งองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๒๕ องค์กร จัดขึ้น ณ จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยในงานดังกล่าว นางวิสา ได้กล่าวปาฐกถาว่าเรื่อง “ผู้หญิงเปลี่ยนโลกให้สันติ” และนายไพบูลย์ ได้ร่วมเวทีอภิปรายหัวข้อ “พลังผู้หญิง พลังยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพชายแดนใต้” โดยเวทีดังกล่าว ได้มีข้อเสนอต่อรัฐบาลด้วย



นายปริญญา ศิริสารการ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม Big Cleaning Day โดยร่วมกับ บริษัท เอสซีจี จำกัด มหาชน เพื่อฟื้นฟู ทำความสะอาด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดอยุธยาหลังจากประสบปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ ทั้งนี้มีประชาชนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔



นายปริญญา ศิริสารการ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เดินทางเป็นประธานมอบรางวัลชมเชยประกวดภาพถ่ายเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้นายอนุวาทะย์เลาะแม เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาโรงพยาบาลรามัน จังหวัดยะลาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และในวันรุ่งขึ้นได้เดินทางไปโรงเรียนบันนังสตา จังหวัดยะลา เพื่อมอบรางวัลที่ ๒ การประกวดภาพถ่ายเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้กับนายวิหาร ขวัญดี ครูโรงเรียนบันนังสตา เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔



ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ซึ่งเป็นวันยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เครือข่ายผู้หญิงยุติความรุนแรง แสวงสันติภาพ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มูลนิธิเพื่อนหญิง ร่วมกับ กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน จำนวน ๒๕ องค์กร จัดกิจกรรม “รวมพลังผู้หญิงยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพ” ปีที่ ๒ โดยมีกลุ่มพลังมวลชน สตรีและนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กว่า ๘๐๐ คน เข้าร่วมงาน การจัดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ทุกภาคส่วนยุติการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีอย่างจริงจัง เนื่องจากปัจจุบันพบว่ามีผู้หญิงและเด็ก ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง จากสถานการณ์ความไม่สงบโดยตรงมากขึ้น มีผู้เสียชีวิต ๔,๗๐๐ กว่าคน มีหญิงหม้ายกว่า ๒,๑๗๑ คน เด็กกำพร้ากว่า ๔,๒๐๓ คน และมีผู้พิการอีกจำนวนมาก สำหรับกิจกรรมที่จัดขึ้น มีการเดินรณรงค์ในตัวเมืองปัตตานีระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร การกล่าวปาฐกถา หัวข้อ “ผู้หญิงเปลี่ยนโลกให้สันติ” โดยนางวิสา เบ็ญจะมโน ประธานคณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และความเสมอภาคของบุคคล ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยในคำกล่าวปาฐกถาได้เน้นย้ำถึงบทบาทของสตรี โดยเฉพาะสตรีในพื้นที่เหตุการณ์ความไม่สงบ

ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างสันติภาพ เวทีการอภิปราย หัวข้อ “พลังผู้หญิงพลังยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพ จังหวัดชายแดนใต้” โดยพันเอก ฐกร เนียมรินทร์ ผู้อำนวยการ กองงานมวลชนและกิจการพิเศษ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า **นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** คุณรอชิดะห์ ปูชู ประธานเครือข่ายผู้หญิงยุติความรุนแรงฯ น.ส.นิสากอ และ ประธานเด็กและเยาวชน ผู้ได้รับผลกระทบกลุ่มเกี้ยวก่อย ดำเนินรายการโดยคุณธนวิ ทำจีน ผู้อำนวยการ มูลนิธิเพื่อนหญิง ปิดงานด้วยการร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ “บ้านทุกบ้านต้องเป็นบ้านที่ปลอดภัย ถนนทุกสายต้องปลอดภัยจากภัยทางเพศ ชุมชนทุกชุมชนต้องเป็นเขตปลอดอาวุธ”

ทั้งนี้ นายไพบูลย์ ฯ ได้กล่าวถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในพื้นที่ว่าเน้นการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ในการส่งเสริม ปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

นอกจากนี้ จากเวทีดังกล่าวยังมีข้อเรียกร้องไปยังรัฐบาล ๕ ข้อ คือ

๑. รัฐบาลต้องส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน สตรี ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในทุกระดับ โดยเฉพาะในโครงสร้างของศูนย์อำนวยการบริหาร

จังหวัดชายแดนใต้ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า

๒. รัฐบาลต้องส่งเสริมการรวมกลุ่ม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรวมพลังเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายเด็ก เยาวชน สตรี และกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบเพื่อให้มีอาชีพ มีรายได้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความเข้มแข็ง พึ่งตนเองและช่วยเหลือสังคมได้

๓. รัฐบาลต้องให้การคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ครอบครัว และชุมชน โดยการส่งเสริมเรื่องการศึกษา การประกอบอาชีพ การแก้ไขปัญหาการว่างงาน ปัญหายาเสพติด โดยมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการเร่งด่วนคือการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับ เด็ก เยาวชน สตรี ที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทุกกรณี

๔. ขอให้รัฐบาลมีมาตรการสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้กับเด็กและสตรีเพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กและสตรี โดยการลดหน่วยกองกำลังติดอาวุธ หรือการพกพาอาวุธในสถานศึกษา

๕. รัฐบาลต้องสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเด็ก และกองทุนผู้หญิง เพื่อให้ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจในครอบครัวและชุมชน โดยให้ภาครัฐและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ติดตามประเมินผลร่วมกัน

ขอบคุณภาพข่าวและเนื้อหาจาก
ASTV ผู้จัดการออนไลน์



ข้อสรุปการประชุม

เรื่อง การกัญนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่พระนครศรีอยุธยาและจังหวัดปทุมธานี

คณะกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมศูนย์สันติวิธีและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอนุกรรมการสิทธิชุมชน และฐานทรัพยากรในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมี **ศ.อมรา พงศาพิชญ์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางวิสา เบ็ญจะมนิ** และ **นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชร** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลจากตัวแทนหน่วยงานภาครัฐทั้งจากส่วนกลางและพื้นที่ สืบเนื่องจากคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยได้ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐในการกัญนิคมอุตสาหกรรมที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี มีตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย นายปลอดประสพ สุรัสวดี รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในฐานะผู้แทน สปภ. ตัวแทนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมโรค กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรม ยืนยันว่า มีการตรวจสอบทั้งก่อนและระหว่างการสูบน้ำออกจากนิคม ซึ่งทั้ง ๔ หน่วยงานยินดีจะส่งข้อมูลทั้งหมดมายัง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อการติดตามตรวจสอบต่อไป

๑. หลักการทำงานในการกัญโรงงานทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรม ต้องคำนึงถึง

ประโยชน์และความมั่นคง ทั้งของภาคธุรกิจ การลงทุน สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของคน และชุมชนที่อาศัยอยู่โดยรอบโรงงาน ตลอดจนภาคแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมนั้นๆ ด้วย

๒. การตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ท่วมขังในโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ทางกรมควบคุมมลพิษ กรมควบคุมโรค กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรม ยืนยันว่า มีการตรวจสอบทั้งก่อนและระหว่างการสูบน้ำออกจากนิคม ซึ่งทั้ง ๔ หน่วยงานยินดีจะส่งข้อมูลทั้งหมดมายัง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อการติดตามตรวจสอบต่อไป

๓. การตั้งคณะทำงานดำเนินการกัญนิคม ต้องประกอบด้วยตัวแทนภาครัฐ นักวิชาการ ภาคแรงงาน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการกัญนิคม

๔. กระบวนการกัญนิคมอุตสาหกรรม ต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยหน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือกันในการกัญนิคม เพราะการไม่รู้จักข้อมูลข่าวสาร จะก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจ ไม่มั่นใจในสวัสดิภาพและความปลอดภัยในชีวิตของผู้คนในชุมชน และแรงงานในนิคม จะเป็นสาเหตุของความขัดแย้งและความรุนแรง ดังเช่นกรณี การเคลื่อนย้ายถลุงทรายขนาดใหญ่ที่บริเวณดอนเมือง หรือทำลายคันกันน้ำที่คลองสามวา เป็นต้น

๕. รัฐบาลควรมีแผนงานสร้างระบบ

การฟื้นฟูเยียวยาและชดเชยความเสียหาย โดยจัดตั้งเป็นกองทุนเฉพาะกิจเพื่อการฟื้นฟูเยียวยา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับทุกภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติน้ำท่วมครั้งนี้

ภายหลังการประชุมคณะกรรมการสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรมีการกัญที่ดำเนินการต่อคือ

ก. กำหนดแผนงานกิจกรรมการเปิดเวทีสาธารณะ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกัญนิคมให้ปลอดภัย จัดการประชุมวิชาการและสื่อสารสาธารณะ ให้สังคมได้รับข้อมูลเพิ่มเติม และการติดตามวิเคราะห์คุณภาพน้ำเป็นระยะๆ ทั้งนี้ในทั้ง ๓ แผนงานจะเป็นการทำงานร่วมกับ มูลนิธิเอเชีย นักวิชาการสมาคมพิษวิทยา กรรมการปฏิรูปกฎหมาย และกรมการสมานฉันท์แรงงานไทย

ข. ทางอนุกรรมการสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรรับเป็นคณกลางในการประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาทั้ง ๗ แห่ง เพื่อรวบรวมรายชื่อนักวิชาการ ตัวแทนแรงงาน และชุมชน เข้าไปร่วมในคณะทำงานของหน่วยงานภาครัฐในการกัญนิคมอุตสาหกรรมด้วย

ค. คณะอนุกรรมการสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร ต้องดำเนินการในเชิงยุทธศาสตร์ นโยบายการจัดการน้ำ และพิจารณาการแก้ไขปัญหาคอขวดที่ปิดกั้นทางน้ำจนเกิดวิกฤติน้ำท่วม เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันและเสนอต่อรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

วันสิทธิมนุษยชนของบุคคล ที่มีความหลากหลายทางเพศ

กิตติพร บุญอ่ำ

นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ

หลายครั้งที่มีคำถามว่า ทำไมต้องมีการผลักดันการแก้ไขกฎหมายเพื่อคุ้มครองเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งที่กฎหมายย่อมต้องคุ้มครองบุคคลให้เสมอและเท่าเทียมกันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะศาสนาใด เพศใด ฯลฯ และมีอีกหลายครั้งที่มีคำถามว่า จริงหรือไม่ที่กฎหมายที่ใช้บังคับบางฉบับนั้น ไม่เป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชน ซึ่งคำตอบมักมีอยู่มากมาย หากจะประมวลสถานการณ์การถูกลดคุณค่าความเป็นคนของกลุ่มที่เรียกตนเองว่า “หลากหลายทางเพศ” (sexual orientation identity) ย่อมน่าจะมีคำตอบเล็กๆ ที่ปะปนด้วยความเจ็บปวดของผู้ถูกรังแก

โรคจิต วิบริตถาวร โรคจิตที่มีจิตใจเป็นหญิง ถูกระบุไว้ในบันทึกใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด. ๔๓) ของบุคคลที่มีความแตกต่างทางเพศ เช่น บุคคลข้ามเพศ หรือบุคคลที่เป็นเพศชายแต่มีร่างกายและจิตใจเป็นหญิง ทั้งแปลงเพศแล้วและยังไม่แปลงเพศ ที่เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเป็นประจำทุกๆ ปี และพวกเขาต้องยอมจำนนต่อถ้อยคำที่ทางการหยิบยื่นให้ ทั้งที่รู้ว่าคำเหล่านี้มันทิ่มแทงหัวใจ เหมือนเป็นตราบาปติดตัว



ตลอดเวลาที่ต้องยื่นเอกสารดังกล่าวในการสมัครงาน พวกเขาจะต้องกลายเป็นผู้มีความบกพร่องทางจิต ตามที่คณะกรรมการตรวจเลือกทหารกองเกิน ได้จัดให้บุคคลที่มีความแตกต่างทางเพศ อยู่ในกลุ่มบุคคลทุพพลภาพหรือเป็นโรคที่ไม่อาจจะรับราชการทหารได้ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๗๔ พ.ศ. ๒๕๔๐ และนี่ย่อมเป็นอีกเหตุผลหนึ่งในการสร้างมาตรฐานในการใช้มายาคติมาประกอบกับการใช้ดุลพินิจในการบังคับใช้กฎหมาย

(น้ำหวาน) เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกิน ประจำปี ๒๕๔๘ โดยคณะกรรมการตรวจเลือกทหารกองเกินทำการตรวจร่างกายแล้วพบว่า มีหน้าอก (เต้านม) มีบุคลิกลักษณะร่างกายและจิตใจเป็นหญิง จึงจัดให้อยู่ในกลุ่มของคนจำพวกที่ ๔ คือ มีโรคที่ไม่สามารถจะรับราชการได้และบันทึกใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด...๔๓) ว่า **“เป็นโรคจิตถาวร”**

การขับเคลื่อนเพื่อสร้างความเข้าใจ และให้เกิดการเคารพสิทธิของคนอย่างแท้จริง ได้เกิดขึ้นผ่านกระบวนการยุติธรรมเป็นครั้งแรก อีกทั้งยังเป็นก้าวแรกของการร่วมกันสร้างบรรทัดฐานการบังคับใช้กฎหมายที่ใช้ดุลพินิจประกอบการพิจารณา และเป็น



เพียงหนึ่งตัวอย่างที่พวกเขาถูกละเมิดสิทธิความเป็นคนและได้ถูกนำมาสู่สาธารณชนทราบถึงการขอความเป็นธรรมในสังคม เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เครือข่ายองค์กรสนับสนุนและปกป้อง สิทธิคนรักเพศเดียวกันและคนข้ามเพศ โดย สามารถ มีเจริญ (น้ำหวาน) ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หน่วยงานบัญชาการกำลังสำรอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สัสดีจังหวัดลพบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กระทำการละเมิดอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง เพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามแก้ไขเอกสารใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด.๔๓) ที่ระบุว่า “เป็นโรคจิตถาวร” ทั้งๆ ที่กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้ความเห็นวิชาการทางการแพทย์ว่า บุคคลที่มีความแตกต่างทางเพศ หรือบุคคลข้ามเพศ หรือบุคคลที่กลุ่มรักเพศเดียวกัน ไม่ถือว่าเป็นบุคคลที่เป็นโรคจิต การที่คณะกรรมการตรวจเลือกทหารกองเกิน จัดให้บุคคลที่มีความแตกต่างทางเพศอยู่ในกลุ่มบุคคลทุพพลภาพหรือเป็นโรค และบันทึกใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด. ๔๓) ว่าเป็น “โรคจิตถาวร” หรือ “โรคจิตที่มีจิตใจเป็นหญิง” ทำให้ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรี





ความเป็นมนุษย์ กระทบต่อสถานะบุคคล ทำให้มีสถานะบุคคลเสมือนบุคคลไร้ความสามารถ ทั้งมีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการสมัครเข้าทำงานตลอดชีวิต อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเหตุการณ์เช่นนี้ก็ปรากฏเป็นประจำทุกๆ ปี

กลุ่มเครือข่ายของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ จึงได้สถาปนาวันที่ ๒๙ พฤศจิกายนของทุกปี เป็น “วันสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศของประเทศไทย” เพื่อระลึกถึงวันประวัติศาสตร์แห่งความกล้าหาญในการลุกขึ้นมาทลายอคติ ความเชื่อ ของคนในสังคม ที่มีต่อเรื่องเพศ ในการยอมรับเพียงเพศกระแสหลักเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีอีกหลายสถานการณ์ที่สร้าง

ความชอบธรรมให้กับดุลพินิจตามกฎหมาย และส่งผลให้อีกกลุ่มคนหนึ่งถูกดูถูกเหยียดหยาม กดทับความเป็นคนด้วยเพราะเหตุแห่งเพศ ที่เรียกว่า ไม่ใช่เพศหญิงหรือเพศชาย

จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ ศาลปกครองกลางได้พิจารณาคำฟ้องและมีคำพิพากษาเพิกถอนใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ พ.ศ. ๒๕๔๘ (แบบ สด.๔๓) ใบสำคัญสำหรับคนจำพวกที่ ๔ (แบบ สด. ๕) และใบสำคัญ (แบบ สด.๙) เฉพาะในส่วนที่ระบุข้อความว่า “เป็นโรคจิตถาวร” และให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการให้มีการระบุข้อความใหม่ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงในการรับราชการทหารได้ตามกฎหมายกำหนดต่อไป โดยให้เห็นผลว่าเป็นการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในขณะเดียวกันกระทรวงกลาโหมเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ.๒๕๑๖) และกฎกระทรวงฉบับที่ ๗๔ (พ.ศ.๒๕๔๐) ออกตามความ

ในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๙ รวม ๒ ฉบับ ต่อคณะรัฐมนตรีและในที่สุดเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงดังกล่าว และให้ระบุถ้อยคำใหม่ ว่า “ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” (Gender identity disorder) ซึ่งเป็นคำตอบที่ดีที่สุดว่าทำไมต้องมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อคุ้มครองกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดไม่ว่ากลุ่มคนนั้นจะเป็นใครควรต้องได้รับการดูแลคุ้มครองโดยรัฐ ตามหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง

สิ่งสำคัญหากกฎหมายดี แต่การบังคับใช้ไม่เป็นผลหรือผู้บังคับใช้ไม่ทราบถึงเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย กฎหมายนั้นย่อมเสมอเหมือนตัวอักษรที่ปรากฏไว้ตามกำแพง ดังนั้น การสร้างบรรทัดฐานสังคมที่เคารพสิทธิของบุคคลจะเกิดขึ้นได้และย่อมเป็นการท้าทายฐานความคิดเดิมที่มักจะแบ่งแยกความเป็นคน ด้วยเหตุแห่งเพศ หากสิ่งดีๆ เหล่านี้จะขึ้นได้ย่อมมาจากสมาชิกในสังคมร่วมกันช่วยส่งเสริมให้เกิดการเคารพสิทธิได้อย่างแท้จริง



รื้อสิทธิ รื้อสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ



สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารบี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย **สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ **ฟรี !** ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารบี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน **มุมมองสิทธิ** ได้ที่ **www.nhrc.or.th**